

Afscheid Anja Guldemond als voorzitter V&VN Palliatieve Zorg, per 1-1-2024

Per 1 januari 2024 sluit ik na 10 jaar het hoofdstuk, 'voorzitter afdeling V&VN Palliatieve Zorg' af. Feitelijk gezien veel te lang echter heeft stabiliteit in de jarenlange samenwerking met penningmeester Henk-Jan en secretaris Renske er mede voor gezorgd dat we heden een actieve afdeling zijn met ruim 1400 leden. Door gezamenlijke inspanningen met oud- en nieuwe bestuursleden is V&VN PZ zichtbaar in het landelijk netwerk palliatieve zorg, zijn er op LinkedIn bijna 4000 volgers, is er een maandelijks veel gelezen nieuwsbrief, een eigen website 'Pal voor Profs' en is er nauw contact met bestuur V&VN. Het adagium: 'palliatieve zorg is niet alleen van de afdeling palliatieve zorg maar van geheel V&VN', kreeg gehoor bij de bestuurders en zodoende staat palliatieve zorg op de agenda bij V&VN.

Op de laatste bestuursvergadering kreeg ik als afscheid onder andere een stapel boeken uit de kasten van de medebestuurders. Thuisgekomen las ik alle lieve kaarten van de bestuursleden en keek ik naar de titels van de boeken. "Wat hebben deze titels mij te vertellen", vroeg ik me af. "Zijn er verwijzingen naar de afgelopen periode van 20 jaar lid van de afdeling?" Ik ging nadenken en hieronder volgt een vrije associatie met de titels.

Moeder Teresa

Voor mij is Janneke Koningswoud de 'moeder' van de afdeling. Zij richtte als mede-initiatiefnemer van de Associatie van zelfstandige high-care hospices de 'Nederlandse Vereniging voor Verpleegkundigen werkzaam in de Palliatieve Zorg' (NVVPZ) op in 2002. Ter illustratie: eind 2002 had de afdeling 300 leden. Janneke maakte zich in haar carrière sterk voor de professionalisering van de palliatieve zorg. Hierin werkte ze nauw samen met prof. dr. Saskia Teunissen, hoogleraar palliatieve zorg/hospicezorg. "Het doel is het welbevinden van de patiënt, en dat mag nooit uit het oog worden verloren" zei Janneke op haar afscheidsreceptie Calando in 2018. Ik kan niet anders dan het met haar eens zijn.

Het wonderlijke verhaal van de man die van India naar Zweden fietste voor de liefde

In mijn zorgcarrière palliatieve zorg heb ik vele wonderlijke en ontroerende verhalen mogen meemaken. In het teken van de liefde denk ik terug aan de man die samen met zijn vrouw de reis ondernam naar Santiago de Compostella. Hij had de route graag gelopen maar werd ongeneeslijk ziek en zijn vrouw bood aan om samen met de auto de reis te beleven. Dit verhaal was voor mij de trigger om deze beroemde pelgrimstocht vanuit de Pyreneeën te ondernemen in 2011.

De weduwnaar en Weduwe voor een jaar, deze titels voeg ik samen: Ik zag vele mensen die achterbleven na het overlijden van een geliefde, niet alleen de partner viel weg, ook de intensieve zorg door zorgverleners die intieme momenten beleefden zorgden voor een leegte. Men is overigens niet voor een jaar weduwe, weduwnaar of anderszins: men draagt het verlies mee als onderdeel van het leven. 'Rouwen is de achterkant van de liefde', leerde ik in de opleiding Rouwtherapeut.

Nietzsches tranen Geen tranen maar de oorspronkelijke woorden van Nietzsche: "Werde, der du bist" vind ik in het beroepsprofiel van de Verpleegkundig Specialist. Het was een uitdaging, ik kan inmiddels wel zeggen dat ik in mijn vak me kan bewegen wie ik ben. Tranen kom ik dikwijls tegen, gelukkig maar, we zijn allemaal mensen.

Bede aan de zee Syrië, Oekraïne, Gaza, Israël, Afghanistan, Lampedusa, en zo kan ik nog even doorgaan, overal zijn collega's hard aan het werk, dwars door alles heen onder complexe omstandigheden, op zoek naar 'het welbevinden van de patiënt'. Ik vraag me alleen af of het woord 'welbevinden' in oorlog en onderdrukking dezelfde betekenis heeft als hier in het Westen. Machteloosheid is wat bij me opkomt en soms niet te verduren om me ertoe te verhouden.

A promised land

Memoires van Barack Obama, uitgegeven in 2020, inmiddels ziet de wereld er, nauwelijks te bevatten, anders uit. Een uitdaging ligt voor ons om de zorgkosten te bedwingen, nu ruim honderd miljard euro per jaar.

Morgen is niet te laat

Hieruit spreekt HOOP. Volgens Wikipedia kan 'hoop passief zijn, zoals een wens maar ook actief. In het laatste geval wordt ernaar gestreefd de kans op de gewenste uitkomst te vergroten door persoonlijke inspanningen, als bijvoorbeeld bij een gevangene die

voortdurend werkt aan zijn ontsnapping. Daartegenover staat dan de gevangene die alleen maar *wenst* vrij te zijn, en de gevangene die denkt nooit meer vrij te zullen komen'. Een interessante beeldspraak, laten we de hoop vooral niet verliezen.

Gezondheid

Zoals ik begon als verpleegkundige in de psychiatrie in 1977 met aandacht voor ziekte en zorg maakte ik de transitie mee naar gezondheid en gedrag. Van bestrijden van de gevolgen van ziekte naar het voorkomen ervan. V&VN gaat mee in deze golfbeweging, na een roerige tijd is er ruimte voor positionering en professionalisering van de drie beroepen: verzorgende, verpleegkundige en verpleegkundig specialist.

Collega's en andere ongemakken

Zoveel mensen, zoveel collega's in werk, bij V&VN (PZ), netwerk, veel beleefd, gedeeld, gelachen, gehuild en altijd weer terug naar de basis van wederzijds respect en het vak verplegen en verzorgen. Daar zit onze kracht.

Let op mijn woorden

Ik heb heel veel vertrouwen in de jongere collega's die met passie het vak beoefenen. Ik zie veel elan, enthousiasme, creativiteit. Ik doe hierbij een oproep om jonge mensen te enthousiasmeren, te begeleiden en vast te houden voor het vak door ze de ruimte te geven. Ook wel zeggenschap genoemd.

Zorg voor je mensen

Ofwel: je kunt pas voor een ander zorgen als je ook voor jezelf zorgt. In de aandacht voor de zorg, in de waan van de dag is er altijd iemand die op je wacht, je tot steun is, zichtbaar en onzichtbaar. Dit maakt je weerbaar.

Ik bedank iedereen waarmee ik in de afgelopen jaren heb mogen samenwerken, sparren, onderzoeken, uitproberen, opnieuw beginnen, leren (van en met), volharden, lachen, achteroverleunen, doorzetten, teruglopen, opkrabbelen en alles wat ik vergeten ben.

Mijn grootste dank gaat uit naar Renske, Henk-Jan, Gerda, Joyce, Monique, Sjaak, Lijdi, Marlie, Tessa, bestuur V&VN, bureau V&VN.

Lijdi en Sjaak wens ik een goede, leerzame tijd als duovoorzitters V&VN Palliatieve Zorg.

Verder wens ik iedereen fijne feestdagen en een gezond 2024.

Op 2 januari 2024 volgt een officieel bericht met de aankondiging van de nieuwe voorzitters.